

खरीप २०१५ मधील औरंगाबाद , नाशिक,
अमरावती व नागपूर विभागातील कापूस ,
अमरावती व नागपूर विभागातील सोयाबीन व
नागपूर विभागातील धान पीकांच्या
नुकसानीसंदर्भात विशेष मदत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक :- एससीवाय- २०१६/ प्र.क्र. १ /म-७

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक :- ०२ मार्च, २०१६

- वाचा :-** १) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक :- एससीवाय-
२०१५/ प्र.क्र.३११/म-७, दिनांक :- २० ऑक्टोबर, २०१५
२) महसूल व वन विभाग, शासन शुद्धीपत्रक क्रमांक :- एससीवाय-
२०१५/प्र.क्र.३११/म-७, दिनांक :- ०९ नोव्हेंबर, २०१५
३) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक :- एससीवाय-
२०१३/प्र.क्र.२०७/ म-७, दिनांक ३.११.२०१५
४) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक :- एससीवाय-
२०१५/प्र.क्र.३१५/म-७, दिनांक :- ३१.१२.२०१५
५) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक :- एससीवाय-
१२/२०१५/प्र.क्र.१८७/म-११, दिनांक :- २.१.२०१६

प्रस्तावना :-

सन २०१५-१६ च्या खरीप हंगामात १५७४७ गावांमध्ये दुष्काळ सदृश्य परिस्थिती घोषित करण्यात आलेली आहे. दिनांक ३.११.२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये दुष्काळ जाहीर करण्याचे निकष घोषित करण्यात आले आहेत. त्यानुसार दुष्काळ जाहीर करण्यास पात्र नसलेल्या परंतु पीक नुकसान झालेल्या अमरावती व नागपूर विभागातील कापूस, नागपूर व अमरावती विभागातील सोयाबीन व नागपूर विभागातील धान पीक उत्पादक शेतकऱ्यांना तसेच दुष्काळ जाहीर केलेल्या १५७४७ गावांमधील कापूस उत्पादक शेतकऱ्यांना मदत करण्याची बाब विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

१. औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर व नाशिक विभागातील कापूस पीकांसाठी पीक विमा योजनेची मंडळ निहाय मदत जाहीर झाल्यानंतर विमा काढलेल्या सर्व शेतकऱ्यांना विमा योजनेच्या निकषानुसार मदत देण्यात येईल. ज्या शेतकऱ्यांनी विमा उतरवलेला नाही, अशा शेतकऱ्यांना पीक विमा योजनेची मंडळ निहाय जाहीर केलेल्या रकमेच्या ५०% रक्कम शासनाकडून देण्यात येईल.

२. अमरावती व नागपूर विभागातील सोयाबीन पीकांसाठी पीक विमा योजनेची मंडळ निहाय मदत जाहीर झाल्यानंतर विमा काढलेल्या सर्व शेतकऱ्यांना पीक योजने नुसार मदत देण्यात येईल. ज्या शेतकऱ्यांनी विमा उतरवलेला नाही, अशा शेतकऱ्यांना पीक विमा योजनेची मंडळ निहाय जाहीर केलेल्या रकमेच्या ५०% रक्कम शासनाकडून देण्यात येईल.

३. नागपुर विभागातील धान उत्पादक शेतकऱ्यांना धान पीकांसंदर्भात धान खरेदी केंद्रांमार्फत खरेदी होणाऱ्या धानापोटी क्वींटलमागे रु.२००/- असे प्रोत्साहन अनुदान देण्याबाबत अन्न व नागरी पुरवठा विभागाकडून स्वतंत्रपणे कार्यवाही करण्यात येईल.
४. कापूस व सोयाबिन उत्पादक शेतकऱ्यांना वरीलप्रमाणे मदत वाटपाबाबतची कार्यवाही महसूल व वन (मदत व पुनर्वसन) विभागाने करावी. यावरील खर्च २२४५(२४३४) नैसर्गिक आपत्ती या लेखाशीर्षाखाली भागविण्यात येईल.
५. सदर शासन निर्णय मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी हिवाळी अधिवेशन, २०१५ मध्ये विधानसभेत घोषित केल्यानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे. ही मदत ज्या शेतकऱ्यांनी विमा उतरवलेला नाही अशा शेतकऱ्यांना द्यावयाची आहे. सदर वाटप करण्याबाबत खालील अटी व शर्ती विचारात घेण्यात याव्यात.
 - अ. औरंगाबाद, नाशिक, अमरावती व नागपूर विभागातील कापूस पिकासाठी, अमरावती व नागपूर विभागातील सोयाबिन पिकांसाठी ज्या शेतकऱ्यांनी पिक विमा काढलेला नाही अशा सर्व शेतकऱ्यांना खालील अटी व शर्तीनुसार मदत देय राहिल.
 - ब. मदतीसाठी पात्रता ठरविणेसाठी ७/१२ वरील पीक नोंद हाच आधार राहिल. कापूस , सोयाबिन पिकाच्या नोंदी असलेल्या क्षेत्रासाठी सदरची रक्कम देय राहिल. परंतु कमाल मर्यादा २ हेक्टर राहिल.
 - क. पिक नोंदी बाबत वाद उद्भवल्यास महाराष्ट्र जमीन महसूल संहितेमधील तरतूदीनुसार कार्यवाही करणे आवश्यक राहिल.
६. पीक विमा योजनेखाली पीक निहाय, मंडळ निहाय प्रती हेक्टरी देय होणारी रक्कम जाहीर झाल्यानंतर त्या आधारे विमा न काढलेल्या शेतकऱ्यांना वरीलप्रमाणे विशेष मदत वाटप करणेसाठी शासनाकडून निधी वितरीत करण्यात येईल.
७. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ ३०/२०१६/व्यय-०९, दिनांक ०६/०२/२०१६ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.
८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०३०५१६५३५१७९१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.
महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने.

(अशोक आत्राम)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) सर्व विभागीय आयुक्त
- २) सर्व जिल्हाधिकारी
- ३) सर्व मुख्य अधिकारी,

- ४) सर्व कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषद / पाटबंधारे विभाग/ सार्वजनिक बांधकाम विभाग.
- ५) पोलिस महासंचालक, मुंबई
- ६) संचालक भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे
- ७) सदस्य सचिव, महाराष्ट्र पाणी पुरवठा व जलनिस्सारण मंडळ, मुंबई
- ८) सर्व मुख्य अभियंता, ग्रामीण / नागरी, पाणी पुरवठा
- ९) प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरणे
- १०) आयुक्त, कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ११) महालेखापाल १/२, (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/ नागपूर
- १२) महालेखापाल १/२, (लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/ नागपूर
- १३) मुख्य व्यवस्थापक (पत पुरवठा), बँक ऑफ महाराष्ट्र, १५०१,
- १४) लोकमंगल, शिवाजीनगर, पुणे-५
- १५) महाव्यवस्थापक, राष्ट्रीय कृषि व ग्रामीण विकास बँक, प्रादेशिक
- १६) कार्यालय, ५४ वेलस्ली रोड, शिवाजीनगर, पुणे.
- १७) सर्व मंत्रालयीन विभाग
- १८) वित्त विभाग (व्यय-९)
- १९) निवडनस्ती, कायार्सन म-७

प्रत माहितीस्तव

- १) मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २) मा.मुख्य सचिवांचे उप सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा.मंत्री / राज्यमंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.